

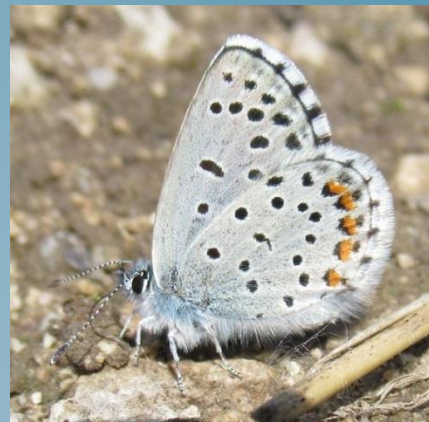
Nem csak a pohók szomjas -
avagy hogyan isznak a hernyók?

Dombi Orsolya - SZJMLE
VI. Országos Lepkész Találkozó - 2020.08.14-16.

Bevezetés

- Lepkékről ez általánosan ismert
- Pocsolya, sár, ürülék, komposztdomb stb.
- Hernyókról az ilyen ismeret kevés
- A szakirodalom és egyéb források ellentmondásosak
- Helyes és téves videók, fotók egyaránt
- Szomjas pohók

Szakirodalmi áttekintés

- Google-ben az első 10 hernyóneveléssel foglalkozó weboldal: 50-50%
- Nagyon vegyes, nem a honlapot jellemző szaktudás szintjétől függ ez az információ
- Kevés az olyan könyv vagy kiadvány, amiben egyáltalán foglalkoznak neveléssel: 3 angol könyv, 2 magyar könyv és 1 magyar segédanyag
 - **Kovács Sándor Tibor – Peték, Hernyók, Bábok, Lepkék – Megfigyelések, javaslatok, ötletek lepkehernyók neveléséhez (1991)**
- Az interneten elérhető cikkek közül angol nyelven keresve semmi nem jött fel a témában.

Tényleg isznak a hernyók?

- Amire gondolnánk:
 - A táplálék nedvességtartalma elég
 - Levegő páratartalma
- **DE:**
 - Száraz növényi részeket fogyasztó fajok
 - Száraz élőhelyen élő fajok
 - Sűrű szőrrel rendelkező fajok, ahol a légzés esetleg akadályozva van vagy nagyobb az esélye a túlmelegedésnek
 - Megszokottnál szárazabb időjárás

Milyen fajok isznak?

- Szőrösek: szövőlepkék, medvelepkék
- (Extrém) száraz élőhelyen élők: *culminaria*, *catax*
- *Polyommatus icarus*
- Mások megfigyelései: pillangó, szender, gyapjaslepke, zsákhordó moly
- Száraz növényi részeket fogyasztók?: *Idaea seriata*?

Hogyan isznak a hernyók?

- Saját megfigyelések aktív vízfelvételről (párásításkor):
 - Vízcsepp felvétele
 - Vizes felületek “nyalogatása”: levél, ág, föld, kavics
 - Vizes növényi részek, föld megrágása, majd kiköpése
 - Kannibalizmus/ragadozás (?) → valódi indok?
 - Vizes növényi részek megevése → ezért eszi-e?
 - Pár cseppet isznak csak a legnagyobbak is

Hogyan isznak a hernyók?

Vizes felületek nyalogatása

Hogyan isznak a hernyók?

Ivás közvetlenül vízcseppből

Vizes moha megrágása

Miért isznak? - A kiszáradás veszélye

- A szőrös hernyók sokkal hajlamosabbak a kiszáradásra, mint a csupaszak
- Száraz telek hernyó és báb állapotra is veszélyesek
- Báb nem tud aktívan vizet felvenni, még veszélyesebb a kiszáradás -> vajon fontos-e az előtte való vízfelvétel?
- Mesterséges tartás: edény felmelegedik, nem szellőzik, párasítani kell, akár naponta többször → szomjas fajok

A kiszáradás veszélye

Miért fontos tudni?

- Mesterséges tartás
- Élőhely választást befolyásolhatja?
- Tápnövényváltások indoka lehet
- Élőhelykezelés
 - pl. mekkorára hagyjuk az aljnövényzetet

Vizsgálni érdemes

- További fajok keresése, amik aktívan isznak
 - Száraz körülményekkel ivás kiváltása eddig nem “szomjas” fajokból
 - Miért isznak a csupasz testű és nem száraz növényi részeket fogyasztó fajok?
 - Ivás megfigyelése a természetben
 - Kannibalizmus/ragadozás emiatt is van-e?
 - Vizes növényi részek fogyasztása a szárazzal szemben ivás helyett
 - Hozzáférhető víz mennyisége, hogyan befolyásolja az élőhely vagy a tápnövény választást?
- pl. *E. catax* esete: talán azért nincs egyes tökéletesnek tűnő élőhelyeken, mert a reggeli vagy esti harmat nem jól hozzáférhető vagy nincs.

Az előadáshoz megfigyelt fajok

- *Macrothylacia rubi* – Málnapohók
- *Eriogaster catax* - Sárga gyapjasszövő
- *Malacosoma neustria* - Gyűrűsszövő
- *Malacosoma castrensis* - Kutyatejszövő
- *Phragmatobia fuliginosa* – Füstös medvelepke
- *Phyllometra culminaria* – Csüngő araszoló
- *Polyommatus icarus* – Közöséges boglárka
- *Aporia crataegi* - Galagonyalepke

Mások felvételei

Forrás: youtube - [louise maurice - Papilio demoleus](https://www.youtube.com/watch?v=tolBaQKhScY)
<https://www.youtube.com/watch?v=tolBaQKhScY>

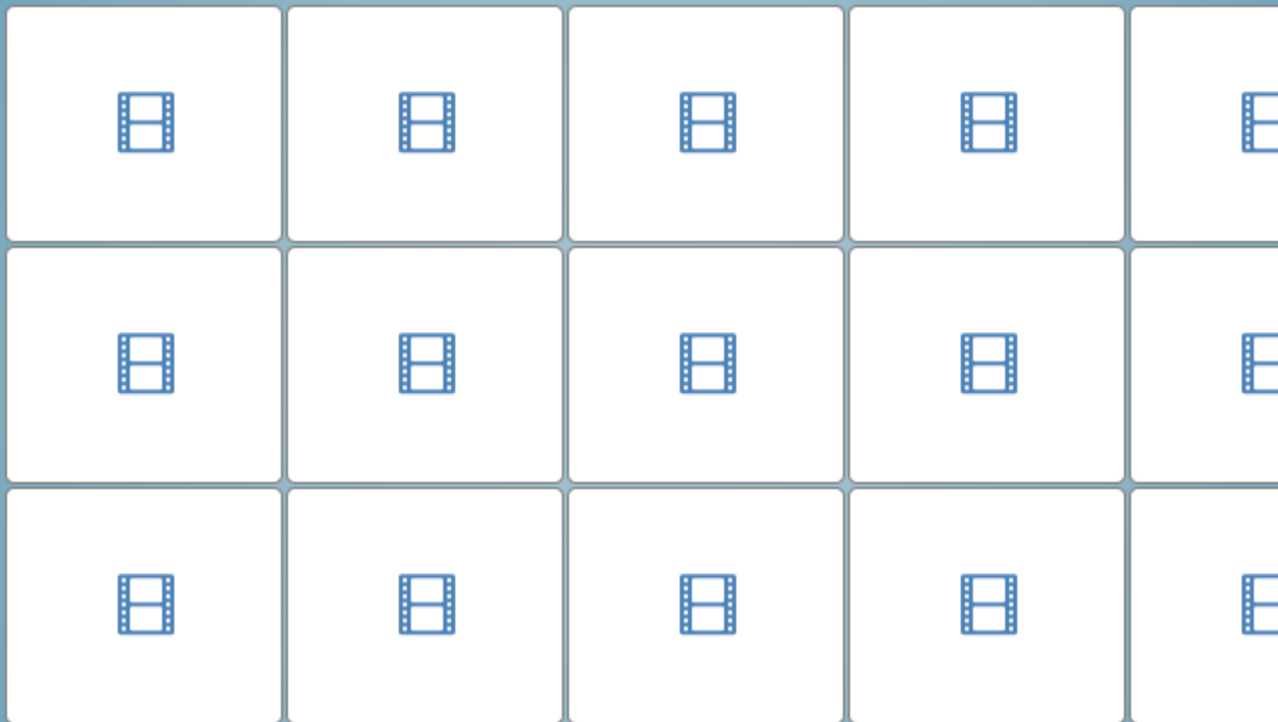
Daphnis nerii

© Akshay Risbud

<https://eyesonthewild.blog/2018/09/25/wriggly-things/>
Lophocampa caryae

Mások felvételei

Forrás: youtube - [louise maurice](https://www.youtube.com/watch?v=tolBaQKhScY)

<https://www.youtube.com/watch?v=tolBaQKhScY>

Honlapok

IGEN, isznak:

- <https://steemit.com/nature/@mostly.nature/do-caterpillars-drink-my-observations-of-the-australian-bagmoth-caterpillar>
- <https://www.keepinginsects.com/butterfly/care/>
- Caterpillars require some moisture to keep their skin moist and to drink.
- <http://lepidoptera.butterflyhouse.com.au/faqs/drink.html>
- The only Caterpillar reported to need to drink frequently is that of the Hercules Moth.
- <https://www.wikihow.com/Take-Care-of-a-Caterpillar-Until-It-Turns-Into-a-Butterfly-or-Moth>
- ...simply spray some water onto the leaves each day and the caterpillars will drink from the droplets.
- <https://extension.psu.edu/questions-and-answers-about-caterpillars-and-grasshoppers>
- Caterpillars like to drink water sometimes, but they get most of the water they need from the leaves of the plants that they feed on.

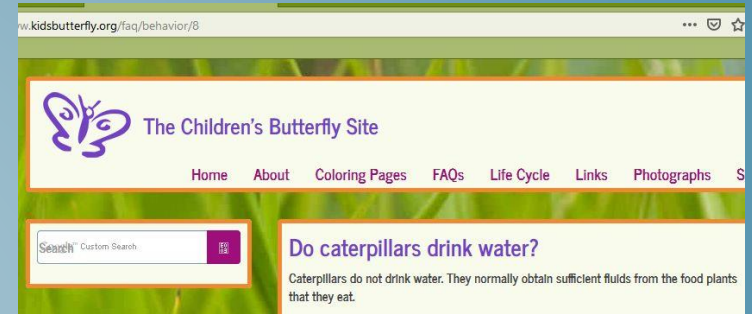

Cebysa leucotelus

Honlapok

NEM isznak:

- <https://www.kidsbutterfly.org/faq/behavior/8>
- Caterpillars do not drink water.
- They normally obtain sufficient fluids from the food plants that they eat.
- <http://whatdocaterpillarseat.com/what-do-caterpillars-eat-and-drink.html>
- However, they don't need a pool or a water dish. They get water supplies from the plants they feed on.
- <https://www.joyfulbutterfly.com>
- Caterpillars do not need extra water. They get all the water they need from eating their host plants.
- <https://www.thoughtco.com/how-to-keep-a-caterpillar-1968454>
- You don't need to provide water; caterpillars get their moisture from the plants they consume.
- <https://www.uky.edu/hort/butterflies/all-about-butterflies>
- Caterpillars do not need to drink additional water because they get all they need from the plants they eat.

Vizsgált cikkek, könyvek, kiadványok

- Csóka György – Lepkehernyók (1995, Agroinform Kiadóház)
- **Kovács Sándor Tibor – Peték, Hernyók, Bábok, Lepkék** – Megfigyelések, javaslatok, ötletek lepkehernyók neveléséhez (1991)
- ifjabb Emich Gusztáv – A Kis Lepkegyűjtő (1868, 2008, Kossuth Kiadó)
- Peter W Cribb - Breeding the British Butterflies (2001, The Amateur Entomologists' Society)
- Barry Henwood and Phil Sterling - Field Guide to the Caterpillars of Great Britain and Ireland (2020, Bloomsbury Wildlife)
- R.E. Snodgrass - The Caterpillar and the Butterfly (1961, Smithsonian Institution)

Köszönöm a figyelmet!

